

"Ze verdienen respect, geen betutteling"

Tutti Fratelli: theater met generatiearmen

MONIQUE BRAAM

Bij de Antwerpse sociaal artistieke werkplaats Tutti Fratelli zijn zo'n 25 spelers en muzikanten druk bezig met de repetities voor de 'Luizenopera', de beroemde 'Driestuiveropera' van Bertolt Brecht. Wat het project zo bijzonder maakt, zijn de acteurs. Geen professionele acteurs maar voornamelijk mensen die men ook wel 'generatiearmen' noemt. De jongste speler is net de zestien voorbij, maar er spelen ook een paar kranige tantes van dik zestig mee. Jong, oud, autochtoon, allochtoon, vluchteling, werkloos, werkend..., allemaal enthousiast en leergierig. Ze worden begeleid door een professionele regisseuse, Reinhilde Decler, één van de bezielers van Tutti Fratelli. Ons Recht ging kijken bij de repetities en sprak uitgebreid met de regisseuse en een aantal acteurs.

Afspraak: 17.00 u. Raamtheater. Bij binnenkomst word ik meteen allerhartelijkst ontvangen door twee acteurs die druk bezig zijn met de afwas en de voorbereiding van een kleine maaltijd die gezamenlijk gegeten wordt voordat de repetitie begint. Ik ben getuige van

een ontroerend moment: de regisseuse wordt door een van haar acteurs letterlijk in de bloemetjes gezet vanwege haar zestigste verjaardag. Reinhilde: "Een hele fijne vrouw die duidelijk op haar plaats is hier. Ze vertelde me onlangs: 'Je doet meer voor me dan mijn dokter'".

Confronterend

Natuurlijk is Reinhilde geen dokter, maar eerst en vooral een regisseuse met een grote staat van dienst en een fiks engagement. Ze werkt voornamelijk in het professionele circuit, maar rolde in 2003 min of meer toevallig in dit project.

REINHILDE: "Ik werd benaderd door APGA, het Antwerps Platform Generatiearmen, om iets te maken met een kleine groep kansarmen. Na enige aarzeling zei ik ja en ben begonnen te werken met deze groep: veel babbelen en luisteren naar hun verhalen. Op basis van hun verhalen hebben we 'Noordpijn' gemaakt, een collagevoorstelling waarbij deze persoonlijke verhalen naar een hoger artistiek plan werden gebracht. Hun leefwereld intrigeerde me. Het succes van 'Noordpijn' inspireerde me om verder te doen, er was een klik ontstaan. Daarna volgde 'Entre Nous' en in 2006 pakten we uit met een stuk van Shakespeare."

ONS RECHT: En nu Bertolt Brecht. Een opera met muziek van Kurt Weill. Met het wereldberoemde citaat 'Eerst het vreten, dan de moraal'. Waarom die keuze?

REINHILDE: "De 'Luizenopera' is een zeer maatschappijkritisch stuk waarin de maatschap-

pelijke verhoudingen aan de kaak worden gesteld en waarin duidelijk wordt dat niemand beter of slechter is dan de ander. Brecht was natuurlijk een zeer sociaal geëngageerd theatermaker. De thema's, de kloof tussen arm en rijk, de armoede en de aantasting van de moraal, het vechten om te overleven, ze liggen dicht bij de mensen die ze spelen. Bandieten, bedelaars, landlopers en meisjes van plezier bevolken het toneel. Het stuk is ook 'hertaald' naar Antwerpen, de acteurs mogen deels hun dialect spreken. De spelers lijken daar aansluiting bij te hebben. Confronterend soms. Ik vroeg onlangs aan de spelers welke zin uit de opera hem of haar het meeste pakt. Iemand antwoordde: 'Dat een mens vergeten kan dat hij een mens is'. Maar terwijl ze dat zei, werd het haar te veel en liep ze weg. Nadien kwam ze terug en vertelde ze hoe confronterend dit stuk en die tekst soms is. Maar dat het goed is om erover na te denken en erover te spreken."

De voorstelling is een amalgaam van tekst, muziek, zang en dans. De vele liederen die worden gezongen, leveren commentaar op hetgeen zich op het toneel (en in de wereld) afspeelt. Tijdens de repetitie valt het me op hoe graag en hoe goed sommige acteurs kunnen zingen. Eén van de spelers met wie ik voor de repetitie nog gezellig een boterhammetje at, staat haar 'mannelijke' op het toneel: ferme houding, overtuigend de zaal inkijkend zingt ze solo. Ze doet voor de eerste keer mee trouwens, "gewoon omdat het heel prettig is".

Reinhilde knikt en lacht: "De acteurs worden

verwend. Ze worden omringd door professionele muzikanten en danseraren. Bijzonder is de aanwezigheid van Steve Dugardin, een bekende zanger en zangpedagoog. Steve reist bij wijze van spreken de wereld rond, maar brengt zijn verhalen mee als hij bij ons komt. Hij leert ze zingen en drinkt tegelijkertijd een pintje met ze op het terras. We zijn allemaal gelijk. Die professionele omkadering zonder pretentie is een vorm van waardering voor hen en dat beginnen ze stilaan ook te beseffen. Ze groeien..."

Allemaal broeders

ONS RECHT: Wat doet theater maken met hen? Zie je hoe de deelnemers zich ontwikkelen?

REINHILDE: "Ik stel mezelf regelmatig de vraag: kan kunst de wereld veranderen? Ik ben er alvast van overtuigd. Ik denk dat kunst iets in beweging kan zetten. Dit project bewijst het: de confrontatie met theater, met het woord en hoe de woorden te gebruiken, leren spreken en leren luisteren. Hun woordenschat verrijkt. Die vaardigheden nemen ze mee naar het dagelijks leven en ze passen ze toe in de maatschappij. En heel belangrijk, niks betutteling, dat is respectloos. Ik behandel de mensen gelijkwaardig opdat ze zichzelf ook leren waarderen. Stap voor stap dat wel, maar je probeert de mensen vooruit te helpen. (lachend) We geven de spelers een scène, letterlijk en figuurlijk een verhoogje, zodat ze zich even waardevol voelen en zelfvertrouwen krijgen. Ik vind ook dat zij de hoofdrol spelen, het is hún stuk, ik sta ten dienste van hen."

Tutti Fratelli ofwel 'allemaal broeders' gelooft in de kracht van de kunst en in de kracht van de ontmoeting. Het project is zelf het resultaat van de vele ontmoetingen tussen diverse sociale organisaties en kunstenaars.

REINHILDE: "Ik wil op mijn manier voorkomen dat mensen in de dieperik belanden. Ik denk dat kunst kan helpen. Kunstenaars die degelijk met hun ding bezig zijn, zijn meestal ook de mensen die niet naast hun schoenen lopen en oog hebben voor alles, inclusief deze doelgroep. Ontmoetingen tussen hen en deze generatiearmen kunnen elkaar onwaarschijnlijk bevruchten. Dat is wat we met Tutti Fratelli willen proberen, liefst structureel, wekelijks of om de twee weken een activiteit organiseren, een ontmoeting zo je wilt. En ja, jaarlijks een grote productie zoals 'De Luizenopera'..."

Praktisch

De voorstelling 'De Luizenopera' gaat in première op vrijdag 20 juni om 20.30 u. Daarna zijn er nog voorstellingen op zaterdag 21 juni om 20.30 u. en zondagmiddag 22 juni om 15.00 u. Alle voorstellingen worden gespeeld in zaal Roma, Turnhoutsebaan 286, 2140 Borgerhout. Tel. 03-292.97.40 of surf naar www.deroma.be Tutti Fratelli, - Sociaal Artistieke Werkplaats, Lange Gasthuisstraat 26, 2000 Antwerpen. Tel. 0486-934.409. Email: tutti.fratelli@skynet.be

Een vakbondseiland in de virtuele wereld van Second Life

Union Island

MONIQUE BRAAM

Second Life, de virtuele wereld op het internet, telt ruim 13 miljoen inwoners. Met behulp van een zgn. avatar (je persoonlijkheid op Second Life) bezoeken maandelijks meer dan een miljoen mensen deze webstek. Honderden NGO's en sociale organisaties zijn present op Second Life. De vakbonden mochten en wilden niet achterblijven. Op 1 mei opende Union Island zijn deuren.

Uni Global Union, de wereldvakbond van werknemers werkzaam in de dienstensectoren, bouwde de jongste maanden naartig aan een heus vakbondseiland op Second Life. Uni verenigt 15 miljoen leden uit 900 vakbonden uit allerlei landen. Ook de LBC-NVK is aangesloten bij Uni. Uni was eveneens de motor achter de eerste virtuele staking op Second Life. Deze virtuele IBM-staking toonde aan dat present zijn in Second Life loont. De 9.000 werknemers van IBM-Italië zagen immers hun arbeidsvoorwaarden verbeteren als gevolg van de staking. En één van de topmanagers van IBM nam ontslag... Uni besloot om Second Life te gebruiken als 'virtuele' ontmoetingsplek van vakbondsmensen uit alle landen en continenten. Weg met geografische barrières, dure verplaatsingskosten... ruim baan voor virtuele vergaderingen, bijeenkomsten, trainingen, acties enz. Union Island was geboren. Op 1 mei vierde Union Island zijn officiële opening. Een kleine 200 'avatars' uit allerlei landen bezochten tentoonstellingen, volgden on line trainingen en introductiesessies over Union Island en Second Life. En last but not least, cocktails te over en een heuse danceparty sloot de feestelijke openingsdag af.

Union Island in een notendop

- Union Island is het eerste vakbondseiland op Second Life en gericht op iedereen met interesse voor de vakbond en/of vakbondswerk.
- Op Union Island kan je vergaderingen, bijeenkomsten, debatten organiseren tussen en met andere vakbonden, collega's of werknemers uit andere vestigingen van bijvoorbeeld een grote multinational
- Je kunt er je lokale campagnes voorstellen via fototentoonstellingen, audio of andere events. Momenteel kan je op Union Island de

campagne van de Duitse vakbond Ver.di over de strijd om het minimumloon bekijken.

- Op het virtuele eiland zullen wereldwijde bijeenkomsten georganiseerd worden op bijvoorbeeld de Internationale Vrouwen dag of de Equal Pay (gelijk loon voor gelijk werk) dag, de Internationale dag van de Arbeid enz.
- Taalproblemen worden opgelost: Second Life biedt fatsoenlijke automatische vertalingen tijdens events waar verschillende talen worden gesproken. Je kunt chatten via tekst, maar je kunt ook letterlijk je stem laten horen.
- Uiteraard kunnen van hieruit nog meer virtuele stakingen zoals bij IBM worden voorbereid en gelanceerd.
- En ontspannen kan ook: je kan een pintje komen drinken in het Union Island café, er is een theater, een tentoonstellingsruimte, een winkel (waar je onder meer gratis UNI t-shirts voor je avatar kunt bemachtigen).

Hoe geraak je in Second Life?

- Op <http://secondlife.com/support/downloads.php> kan je de software downloaden die je nodig hebt om in Second Life rond te wandelen.
- Via <http://www.secondlife.com> kan je je aanmelden en je avatar maken. Kies een naam en een paswoord en het feest kan beginnen. En... dit alles kost je geen euro!
- Blijf up to date via de weblog van Union Island: www.slunionisland.org

Doe mee, maak je avatar en word een vaste bezoeker van Union Island, hét virtuele vakbondseiland op Second Life!

Nog meer weten?

www.lbc-nvk.be

www.uniglobalunion.org

